

16. Lakoff, G. (2003). *Metaphors we live by*. Chicago; London: The University of Chicago Press.
17. Merriam-Webster Online Dictionary and Thesaurus [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.merriam-webster.com/thesaurus/marriage>
18. Macmillan Dictionary [Electronic resource]. Macmillan Publishers Limited, 2010. Mode of access : <http://www.macmillandictionary.com/>
19. Margolis, E. (2012). Concepts [Electronic resource]. Eric Margolis, Stephen Lawrence. Stanford Encyclopedia of Philosophy. Metaphysics Research Lab at Stanford University. Mode of access: <http://plato.stanford.edu/entries/concepts/>
20. Online Etymology Dictionary [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.etymonline.com>
21. Oxford Dictionaries Online. [Electronic resource]. – Mode of access: <http://oxforddictionaries.com>

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Надія Іваненко – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови та методики її викладання, заступник декана факультету іноземних мов Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: мовні картини світу, викладання англійської мови як іноземної.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Nadiya Ivanenko – PhD, Associate Professor of the English Language and Methods of its Teaching Chair, Vice Dean of the Faculty of Foreign Languages, Central Ukrainian Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University.

Scientific interests: language pictures of the world, teaching English as a foreign language.

УДК: 371.134-056.264-053.5

DOI: 10.36550/2522-4077-2021-1-193-224-230

ЩОДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ-ЛОГОПЕДІВ

Людмила КАШУБА (Кропивницький, Україна)

ORCID:<https://orcid.org/0000-0002-4569-3205>

e-mail: kashubamila@gmail.com

Олександр ЛАБЕНКО (Кропивницький, Україна)

ORCID:<https://orcid.org/0000-0003-1161-1010>

e-mail: labenkoalex@gmail.com

КАШУБА Людмила, ЛАБЕНКО Олександр. ЩОДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ-ЛОГОПЕДІВ. У статті розглядаються проблема професійної підготовки майбутніх вчителів-логопедів в умовах євроінтеграції; оновлення змісту навчальних предметів, методик і технологій підготовки студентів до професійної діяльності, розробка і впровадження більш надійної системи оцінки готовності молодого вчителя до педагогічної діяльності. Успішність досягнення необхідного рівня компетентності випускника при цьому залежить не тільки від того, які предметні знання засвоєні ним під час навчання у ВНЗ, але і від того, як ці знання засвоювалися: з опорою на увагу, запам'ятовування або на розвиток мислення студентів, за допомогою репродуктивних або активних методів і форм навчання. Звертається увага на організацію самостійної роботи студентів, яка є однією з найважливіших складових навчального процесу і умовою розвитку педагогічної компетентності студентів, особливо в умовах дистанційного навчання. Працюючи самостійно, студенти розвивають навички дослідницької та професійної діяльності, вміння працювати з навчальною та науковою літературою, здатність приймати відповідальні і конструктивні рішення в різних кризових ситуаціях.

Ключові слова: професійна підготовка вчителя-логопеда, професіограма, структурні компоненти професійної діяльності, конкурентоспроможність дефектолога.

KASHUBA Lyudmila, LABENKO Olexandr. ABOUT THE PROFESSIONAL PREPARATION OF FUTURE TEACHER SPEECH THERAPIST. The contemporaneity needs of deep and comprehensive of modernization in the

sphere higher education with allocation necessity for it resources and creating of mechanisms in their effective application. The European integrative direction of education will demand of ensuring of quality in the educational services in the process professional preparation of future specialists. Generally speaking, educational services must be more attractive, it must be improve by way of the sense improvement. The professional preparation of specialists in the branch of special education needs seeking off-standard of ways in the organization of teaching process. At the same time, the integration of educational subjects into professional preparation future teacher-speech therapists is a task of high priority. The integrative approach manifests itself in a job description. Differently, the job description presents as a process and result creating the unified, united integral educational system in the preparation future teacher-speech therapists. Then it needs carry out of searching and realization of different ways and manners in integration of the educational programs on the different level of professional preparation. That said, the professional composition at the preparation of a teacher-speech therapist accelerates forming of persuasions and the scientific outlook formation for future specialists and also trains students for the successful professional activities.

Key words: professional preparation of speech therapist, job description, structural components of professional activities, competitive ability of defectologist.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасний етап становлення системи підготовки педагогів для роботи з дітьми із психофізичними порушеннями в умовах євроінтеграції пов'язаний з переходом на багаторівневу систему освіти; удосконалення форм і змісту освіти дітей із порушеннями у розвитку, а також із збільшенням кількості дітей складної структури порушень, що вимагає розробки нового змісту професійної освіти та змінює систему підготовки кваліфікованих спеціалістів-дефектологів. Реалізація змістових рівнів знань (декларативних, елективних, базових, фундаментальних, енциклопедичних, творчих), умінь (ілюстративних, дедуктивних, екстенсивних, універсальних), навичок (імітаційних, адитивних, факультативних, адаптивних, акумуляційних), компетенцій (регулятивних, рефлексивних) спрямовує можливості майбутніх дефектологів на якісне виконання професійних обов'язків.

Особистісно орієнтована парадигма освіти висуває нові вимоги до підготовки кадрів у вищих педагогічних закладах. Тому виникає необхідність формування нової генерації корекційних педагогів, які здатні надавати кваліфіковану допомогу особистості з порушеннями психофізичного розвитку у створенні умов для її успішної соціалізації та самореалізації, що передбачає якісну фахову педагогічну, медичну та психологічну підготовку на рівні вимог вищої школи. Вирішення цих завдань пов'язане з вивченням груп дисциплін професійно орієнтованого циклу, які розглядають сучасні тенденції розвитку світового і вітчизняного досвіду корекційної допомоги, проблеми та проблемні аспекти її новітніх проявів, ознайомлюють із різноманітними концепціями та методиками проведених досліджень у галузі загальної і корекційної педагогіки, загальної і спеціальної психології та медицини. Вочевидь, проблема науково-теоретичного обґрунтування та розробки професіограми підготовки логопедів, що враховує практичні потреби сучасного суспільства та інтеграцію національної системи освіти в міжнародний освітній простір, є до кінця не розв'язаною, а це, у свою чергу, негативно відбивається на рівні фахової підготовки педагогічних працівників, не сприяє підвищенню їхньої конкурентоспроможності на вітчизняному та міжнародному ринках праці.

Слід зазначити, що вирішення завдань професійної підготовки логопедів у вищих педагогічних навчальних закладах ускладнюється низкою суперечностей між: наближенням системи освіти України до світових стандартів і необхідністю підвищення професійної підготовки логопедів; процесами реформування освіти і відсутністю цілісних досліджень з інтеграції педагогічної, психологічної і медичної підготовки у процесі модульної системи навчання; зростаючими сучасними вимогами до професійного рівня логопеда та ефективністю існуючих педагогічних технологій; традиційною системою підготовки майбутніх логопедів і практикою професійного становлення.

Необхідність розв'язання цих суперечностей, значення та актуальність комплексного вивчення питань інтеграції складових професійної підготовки логопедів у історичній ретроспективі, необхідність урахування досвіду минулих років у розробці сучасної теорії та практики фахової підготовки, що викликана реформуванням системи педагогічної освіти, необхідністю вдосконалення навчально-пізнавального процесу в професійній підготовці шляхом наукового обґрунтування впровадження інтегративного підходу, доцільністю

розробки моделі підготовки фахівця, вимогами координації проблемного підходу до формування нових галузей знань та структурою навчальних планів вищих навчальних закладів, а також відсутність фундаментальних теоретико-методологічних досліджень, які синтезовано відображали б теоретичні та методичні засади інтеграції педагогічної, психологічної та медичної складових фахової підготовки логопедів, і зумовили вибір теми статті: «Щодо професійної підготовки майбутніх вчителів-логопедів».

У становленні конкурентноспроможного логопеда, звертаємо увагу на професіограму (от лат. Professio – спеціальність + Gramma – запис) – повний опис особливостей певної професії, що розкриває зміст професійної праці, а також вимог, які вона ставить перед людиною. Вона складається на основі аналізу змісту професійної діяльності і містить у собі загальну характеристику професії і вимоги, що професія ставить до індивіду. Головною частиною професіограми є психограма, що включає повний опис власне психологічних характеристик та професійно важливих особистісних якостей спеціаліста. Процес створення професіограм базується на певних принципах, дотримання яких забезпечує наукову обґрунтованість результатів дослідження. Принципи професіографії сформулював К.К. Платонов (Платонов, 1986). Основними з них є комплексність, цілеспрямованість, особистісний підхід, надійність (вимоги до емоційної стійкості особистості в умовах перешкод і шумів), диференціація, типізація, перспективність і реальність.

Комплексний аналіз особливостей професії дефектолога передбачає:

- виробничу характеристику професії та її спеціальностей (логопед, сурдопедагог, тифлопедагог, корекційний психопедагог (олігофренопедагог), включаючи економічне значення, соціологічну і соціально-психологічну, педагогічну складові;
- санітарно-гігієнічну характеристику умов праці з особливим наголосом на так званих шкідливих для здоров'я виробничих моментів;
- психограму (перелік психологічних вимог професії до спеціаліста).

Визначальним компонентом корекційної підготовки, яка має на меті випуск сучасного дефектолога, вчителя-логопеда, є безпосередній і взаємозацікавлений зв'язок кафедри спеціальної освіти та здоров'я людини із соціальними партнерами: закладами освіти з інклюзивною формою навчання (дошкільними, загальноосвітніми, навчально-реабілітаційними центрами, інклюзивно-ресурсними центрами, школами-інтернатами за нозологіями), охорони здоров'я (будинком дитини), соціального захисту населення (будинками-інтернатами, територіальними центрами соціальної реабілітації дітей-інвалідів), на базі яких відбудеться професійне становлення випускників. В одних випадках для працедавця буде важливою кваліфікація, освітні знання, в інших – зацікавлення в спеціальних педагогах, які в оптимальні терміни зможуть допомогти дитині у виправленні мовленнєвого дефекту та попередженні вторинних відхилень. У першому випадку йдеться про знання, вміння та навички, сформованих у студентів, у другому – про їхню компетенцію та компетентність.

Зауважимо, пріоритетними напрямками забезпечення високого рівня конкурентноспроможного дефектолога вищих навчальних закладів є належний рівень теоретичного навчання та ефективна практична підготовка фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблеми професійної педагогічної підготовки студентів-дефектологів передбачало звернення до наукових праць у галузі загальної педагогіки вищої школи, значна частина яких присвячена дослідженню особистості в процесі діяльності (Б. Ананьєв, І. Бех, Л. Виготський, П. Гальперін, Д. Ельконін, О. Запорожець, Г. Костюк, О. Леонтьєв, О. Лурія, С. Рубінштейн та ін.).

На думку більшості авторів компетентність визначається як загальна здатність, що базується на набутих вже знаннях, досвіді, цінностях, здібностях. „Поняття компетенції не зводиться лише до знань і навичок, а належить до сфери складних умінь і якостей особистості” (Бібік, 2004: 87).

У контексті проблем підготовки дефектологів ґрунтовно розроблено теоретичні аспекти професійної компетентності дефектолога (сурдопедагога, тифлопедагога, олігофренопедагога, логопеда та спеціального психолога), визначено систему, зміст та ефективні шляхи удосконалення процесу навчання студентів за напрямом корекційна освіта

(І. Бех, В. Бондар, І. Дмитрієва, І. Колесник, В. Липа, С. Миронова, Л. Руденко, В. Синьов, Є. Синьова, Є. Соботович, В. Тарасун, С. Федоренко, Л. Фомічова, М. Шеремет, А. Шевцов, Д. Шульженко, М. Ярмаченко та ін.), досліджено основні аспекти впровадження інтерактивних методів фахової підготовки (В. Бондар, С. Миронова, Н. Пахомова, Ю. Пінчук, В. Синьов, Л. Фомічова, М. Шеремет та ін.).

Слід зазначити, що, незважаючи на значну кількість наукових праць, поза увагою дослідників залишилося врахування інтеграції педагогічних, психологічних та медичних знань при обґрунтуванні змісту, форм і методів організації професійної підготовки логопедів в умовах модульної системи навчання в педагогічних університетах.

Так, дослідницею В. Нечипоренко розроблена інтегральна модель компетентного педагога-дефектолога, яка передбачає „сформованість у педагога таких компонентів професійної діяльності, як цінності (загальнолюдські, національні, корпоративні та особистісні)”, особистісні та професійні якості, „ключові компетентності (діагностична, інформаційна, самоосвітня, нормативно-правова, загальнонаукова, технологічно-методична, проєктивна, здоров'язбережувальна, соціальна, фасилітативна, комунікативна, психологічна, життєтворча, методологічна, організаційна, управлінська, загальнокультурологічна, пошуково-дослідницька, корекційно-реабілітаційна, рефлексивна)” (Нечипоренко, 2013).

Аналіз проблеми впровадження компетентного підходу в психолого-педагогічній літературі свідчить, що в публікаціях розглядається інноваційний підхід до формування професійних компетенцій, підкреслюється значення компетентного підходу в процесі модернізації освіти, зазначається, що перехід до компетентної освіти вимагає суттєвих змін у всіх ланках педагогічної системи, а отже, в ній самій як цілості. Разом з тим, існують проблеми впровадження компетентного підходу на рівні практичної підготовки фахівців. Саме на розкриття шляхів їх розв'язання спрямована пропонована розвідка.

Мета статті – розглянути професіограму підготовки майбутніх вчителів-логопедів

Виклад основного матеріалу дослідження. Як свідчить наукова психологічна та педагогічна література, важливість фахової підготовки дефектологів було розглянуто у багатьох дослідженнях в спеціальній освіті. Так, на думку І. Родигіної, сенс організації освітнього процесу полягає у створенні умов для формування в студентів досвіду самостійного розв'язання пізнавальних проблем у практично орієнтованій діяльності (Родигіна, 2016).

Дослідниця Е. Колтакова в професіограмі вчителя-логопеда виділяє: природні (базові) і набуті (спеціальні) компетенції. Спеціальними компетенціями, безпосередньо пов'язаними з професійною діяльністю вчителя-логопеда, дослідник називає діагностичну, прогностичну, корекційно-педагогічну та консультативну складові (Колтакова, 2009).

Слід зазначити, що вчений-логопед Н. Пахомова (Пахомова, 2013) в дисертаційному дослідженні зазначила, що успішність підготовки кваліфікованих кадрів значною мірою залежить від форм і методів організації інтегративності навчально-виховного процесу, рівня сформованості інтеграції медико-психологічної і педагогічної складових фахової підготовки, готовності та здібності студента до інтеграційної діяльності, що проявляються в особистісно-професійних якостях у процесі корекційної роботи.

Дослідницею з'ясовано, що задля забезпечення ефективності функціонування інтегративної комплексної системи педагогічного впливу на процес підготовки через реалізацію кредитно-модульної організації системності та інтегративності навчальної діяльності студентів визначено провідні організаційно-педагогічні умови: поліфакторне діагностування індивідуально-психологічних особливостей студентів на методологічно-теоретичному, концептуально-змістовому та організаційно-процесуальному рівнях; професіоналізація й індивідуалізація змісту інтеграції педагогічної, психологічної і медичної складових професійної підготовки логопедів у вищих педагогічних навчальних закладах на основі реалізації задачного підходу в організації навчання; упровадження активних форм, методів і засобів навчання, спрямованих на формування професійних знань і вмінь, що забезпечують реалізацію інтегративної комплексної системи педагогічного впливу на процеси інтеграції складових фахової підготовки. Сукупність визначених умов забезпечує ефективність і результативність інтеграції зазначених складових професійної підготовки у

вищих навчальних закладах як результат належного функціонування відповідної педагогічної системи (Пахомова, 2013).

У наукових доробках С. Шаховської розглядається професіограма як теоретична модель особистості логопеда та визначалися основні напрямки підготовки спеціаліста-логопеда: професійно-педагогічний, психолого-педагогічний, спеціальний та методичний (Шаховська, 1986).

Дисертаційна робота Ю. Пінчук (Пінчук, 2005) присвячена вивченню питання формування особистості вчителя-логопеда, структури його професійної діяльності. У ній розроблено модель професійної компетентності логопеда, яка виступає метою підготовки та стрижнем кваліфікаційної характеристики зазначеного фахівця. На думку автора, поняття, «професійна компетентність вчителя-логопеда» – це інтегративна якість особистості, яка виявляє готовність максимально ефективно здійснювати діагностику, корекційно-превентивне навчання та особистісний розвиток осіб з проблемами мовлення.

Умовами успішного формування системи професійної компетентності вчителя-логопеда є: з'ясування професійної придатності абітурієнтів при вступі до університету за спеціальністю „Логопедія”; включення в процес підготовки вчителів-логопедів усіх компонентів професійної компетентності, окреслених у моделі; складання студентами індивідуальних програм розвитку професійної компетентності та регулярне оцінювання досягнень студентів упродовж навчання у ВНЗ за компонентами та рівнями професійної компетентності; створення наскрізної освітньо-професійної програми з усіх блоків моделі професійної компетентності фахівця-логопеда (Пінчук, 2005).

Професійна складова вчителя-логопеда, за М. Орешкіною, охоплює соціально-особистісну, теоретичну та практично-методичну компетентності, деонтологічними критеріями якої є: уявлення про етико-деонтологічні аспекти логопедичної діяльності; сукупність деонтологічно значущих якостей; адекватна реалізація уявлень і якостей у процесі подолання мовленнєвих порушень.

Слід зауважити, що серйозною проблемою традиційної, орієнтованої освіти є протиріччя між досить високим рівнем засвоєння студентами предметних теоретичних знань і значними труднощами використання їх у практичній діяльності. Для розв'язання проблеми виявлення в майбутніх учителів-логопедів наявності спеціальних компетенцій на кафедрі спеціальної освіти та здоров'я людини Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка виявлено й науково обгрунтовано особливості, що обумовлюють складність навчання, а також визначено шляхи подолання проблем при вивченні дисципліни «Логопедії з практикумом».

Вочевидь, компетентнісний підхід тільки посилює практичну спрямованість викладання курсу „Логопедія з практикумом”, підкреслює необхідність набуття досвіду діяльності, вміння на практиці реалізувати знання; формує основні структурні компоненти професійної діяльності вчителя-логопеда, зокрема: діагностичну діяльність (вивчення анамнезу, історії розвитку, причин порушень у дитини, бесіда з батьками, спостереження за дитиною, обстеження мовлення); складання індивідуальних корекційно-компенсаторних планів роботи з порушеннями мовленнєвого розвитку; визначення доцільних форм взаємодії з дитиною; вироблення навичок свідомого сприймання та розуміння зверненого мовлення; виправлення порушень усного та писемного мовлення; надання порад, консультацій батькам, педагогам, залучення родин до розвивального процесу, пошуку шляхів його вдосконалення; співпраці з медичним персоналом закладу та поліклініки; аналізу результативності роботи, визначення динаміки розвитку дитини, ведення документації та складання звітів; участі у різних заходах методичної роботи, самоосвіті; пропаганди логопедичних знань, взаємодії з громадськістю.

Отже, формування наведених вище структурних компонентів професійної діяльності майбутнього вчителя-логопеда здійснюється на лабораторних, семінарських заняттях, під час виконання практичних логодидактичних завдань, вправ, дискусій, дидактичних та ділових ігор, логопсихології, логоритміки, а також при написанні курсової роботи та виконанні індивідуально-дослідного завдання (ІНДЗ) з курсу „Логопедія з практикумом”, участі у науковому гуртку «Логопед» та підготовки студентських наукових статей та творчих

проектів. Слід зазначити, що ІНДЗ – це вид науково-практичної роботи студента, яке містить результати дослідницького пошуку, висвітлює рівень опанування знаннями з логопедії та практичними вміннями аналізувати досліджувану проблему, віддзеркалює певний рівень навчальної компетентності студента-бакалавра. Завершується виконання ІНДЗ захистом навчального проекту.

Рівень готовності до працевлаштування, спрямованість професійних інтересів відслідковується під час опанування програм різних видів практик: волонтерської, педагогічної на посадах логопеда та асистента вчителя початкових класів. Важливо підкреслити, що сформований таким чином у студентів набір компетенцій повинен бути орієнтований на смислову складову провідних видів педагогічної діяльності.

У зв'язку з цим, дослідники Є. Бондаревська та С. Кульневич у наукових роботах підкреслюють важливість і необхідність формування таких компетенцій, які виникають в результаті спеціально ініційованої навчальної діяльності. У цьому випадку майбутній учитель отримує можливість вибудовувати свою індивідуальну педагогічну діяльність адекватно викликам часу (Нечипоренко, 2013).

Важливим є оновлення змісту навчальних предметів, методик і технологій підготовки студентів до професійної діяльності, розробка і впровадження більш надійної системи оцінки готовності молодого вчителя до педагогічної діяльності. Успішність досягнення необхідного рівня компетентності випускника при цьому залежить не тільки від того, які предметні знання засвоєні ним під час навчання у ВНЗ, але і від того, як ці знання засвоювалися: з опорою на увагу, запам'ятовування або на розвиток мислення студентів, за допомогою репродуктивних або активних методів і форм навчання.

Особливого значення надаємо організації самостійної роботи студентів, яка є однією з найважливіших складових навчального процесу і умовою розвитку педагогічної компетентності студентів, особливо в умовах дистанційного навчання. Працюючи самостійно, студенти не тільки міцно і глибоко засвоюють предметний навчальний матеріал, а й розвивають навички дослідницької та професійної діяльності, вміння працювати з навчальною та науковою літературою, здатність приймати відповідальні і конструктивні рішення в різних кризових ситуаціях.

Отже, професіоналізм вчителя-логопеда передбачає засвоєння студентами не окремих один від одного знань та вмінь, а ще й опанування комплексною процедурою, в якій для кожного виділеного напрямку присутня відповідна сукупність освітніх компонентів, що мають особистісно-діяльнісний характер (Шаховська, 1986). Розв'язання проблем удосконалення підготовки висококваліфікованих спеціалістів та підвищення якості навчання на основі компетентнісного підходу у вищому навчальному закладі становить об'єкт цілого ряду теоретичних досліджень та пошуку практичних рішень.

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. Таким чином, в сучасних умовах підготовки майбутніх фахівців необхідно вивчати потреби і запити роботодавця, тобто тих загальноосвітніх закладів, куди йдуть працювати випускники факультету педагогіки та психології, удосконалювати зміст, форми та методи організації педагогічної практики студентів, співвідносити їх з метою, завданнями та місією конкретного освітнього закладу. Тісна співпраця, інтеграція між закладом вищої освіти і роботодавцем (заклади освіти, охорони здоров'я та соціального захисту населення, приватні логопедичні центри) дозволить не тільки випускати конкурентоспроможних фахівців, але і роботодавцю надати їм робоче місце, знаючи, що вони володіють необхідними йому компетенціями.

Отже, успішне працевлаштування і кар'єрне просування є кінцевим підсумком, критерієм результативності освітньої діяльності закладу вищої освіти і показником ефективного використання професійного та особистісного потенціалу молодого фахівця.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Колтакова Е. В. Теоретические основы разработки профессиограммы логопеда / Е. В. Колтакова // Наука, образование, инновации. – М. : МГПУ, 2009. – С. 35-43.
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Н. М. Бібік, Л. С. Ващенко, О. І. Локшина та ін. / Під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : „К.І.С.”, 2004. – 112с.

3. Нечипоренко В. В. Теоретичні і методичні засади навчально-реабілітаційної діяльності спеціального закладу як відкритої соціально-освітньої системи: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. пед. наук : спец.13.00.03 „Корекційна педагогіка” / В. В. Нечипоренко. – Київ, 2013. – 44 с.
4. Пахомова Н.Г. Интеграция методико-психологической та педагогической складових професійної підготовки майбутніх логопедів / Н. Г. Пахомова // Автореферат дисертації на здобуття наук. ступеня докт. педаг. Наук. – К., 2013. – 44 с.
5. Пінчук Ю. В. Система професійної компетентності вчителя-логопеда : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.03 „Корекційна педагогіка” / Ю. В. Пінчук. – Київ, 2005. – 30 с.
6. Платонов К.К. Структура и развитие личности / К. К. Платонов. – М. : Наука, 1986. – 284 с.
7. Родигіна І. В. Компетентнісно орієнтований підхід до навчання / І. В. Родигіна.– Х. : Видавнича група „Основа”, 2005. – 96 с.
8. Шаховская С. Н. К проблеме профессиограммы как теоретической модели личности логопеда / С. Н. Шаховская // Совершенствование системы учебно-воспитательной работы со студентами-дефектологами в условиях педвуза. – М. : Просвещение, 1986. – С. 25-31.

REFERENCES

- 1.Koltakova E.V. (2009). Teoreticheskie osnovy razrabotki profesiogrammy logopeda [The theoretical basis for development of the job description of speech therapist] E.V.Koltakova // Nauka, obrazovanie, innovatsyi [scientific, education, innovations].– М.: MGPU.
- 2.Kompetentnisnyi pidkhid u suchasniy osvity: svitovi dosvid ta ukpainsky perspektivy: Biblioteka z ocvitnoi polityky [The competence-based approach at the modern education: the Library of educational policy] / N.M. Bibik ta in. // Pid zag.red. O.V.Ovcharuk – K.: K.I.S. 2004.
- 3.Nechyporenko V.V.(2013). Teoretychny I mytodychny zasady navchalno-reabilitatsiynoy diyalnosti spetsialnogo zakladu yak vidkrytoi sotsialno-osvitnoy systemy [The theoretical and methodical basis of educational-rehabilitation activities in the special establishment as into the open social-educational system]: avtoref. dys. ... dokt.ped.nauk: 13.00.03 «korektsiyna pedagogika».– Kyiv.
- 4.Pakhomova N.G.(2013). Integratsia metodyko-psykhologichnoy ta pedagogichnoy skladovykh profesiynoy pidgotovky maybutnikh logopediv [The integration of a methodical-psychological and pedagogical composition into the professional preparation of a future speech therapists]: avtoref. dys....dokt. ped.nauk.– Kyiv.
- 5.Pinchuk Y.V. (2005). Systema profesiynoi kompetentnosti vchytelia-logopeda [The system of a professional competence for teacher-speech therapist]: avtoref. dys....kand.ped.nauk: spets. 13.00.03 «korektsiyna pedagogika».– Kyiv.
- 6.Platonov K.K. (2005). Struktura i razvytye lychnosti [Structure and development of personality] – KH: Osnova.
- 7.Rodygyna I.V. (2005). Kompetentnisno orientovanyi pidkhid do navchannia [The competence-based oriented approach to study].– KH.: Osnova.
- 8.Shakhovskaya S.N.(1986). K probleme professiogrammy kak teoretycheskoy modely lichnosti logopeda [To problem of job description as a theoretical model personality of the speech therapist] / S.N.Shakhovskaya // Sovershenstvovanie systemy uchebno-vospitatelnoy raboty so studentamy-defektologamy v usloviyakh pedvuza [The improvement system of educational-character building with students-defectologists into conditions college of education]. – М.: Prosveshchenie.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Людмила Кашуба – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної освіти та здоров'я людини Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: спеціальна педагогіка, інноваційні технології в інклюзивному навчанні дітей із психофізичними порушеннями в логопедії; ігротерапія в логопедії.

Олександр Лабенко – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної освіти та здоров'я людини Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: педагогіка, спеціальна освіта, екологічна освіта, методика викладання української та англійської мови.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Lyudmila Kashuba – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of Special Education and Human Health of Central Ukrainian Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University.

Scientific interests: special pedagogy, innovative technologies in inclusive education of children with psychophysical disorders into speech therapy; game therapy in speech therapy.

Olexandr Labenko – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of Special Education and Human Health of Central Ukrainian Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University.

Scientific interests: pedagogy, special education, ecological education, methods of teaching the Ukrainian Language and methods of teaching English.